

*ILO-Verdrag nr. 135 en ILO-Aanbeveling nr. 143
betreffende de bescherming van de vertegenwoordigers
van de werknemers in de onderneming en
de hun te verlenen faciliteiten*

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 30 januari 1974.

**Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
ontvangen: 12 februari 1974.**

**De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke
goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onder-
worpen, kan door of namens de Kamer of door ten
minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmach-
tigd Minister van Suriname te kennen worden gegeven
uiterlijk op 14 maart 1974.**

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 van de Grondwet, alsook aan artikel 19 van het Statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie en onderwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse en de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van het op 23 juni 1971 te Genève tot stand gekomen Verdrag betreffende de bescherming van de vertegenwoordigers van de werknemers in de onderneming en de hun te verlenen faciliteiten (Verdrag nr. 135 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar zesenvijftigste zitting), met Aanbeveling nr. 143 (*Trb.* 1971, 207 resp. 1973, 41, rubriek J).

Een toelichtende nota bij dit verdrag, tevens houdende het standpunt van de Regering met betrekking tot de aanbeveling, gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring van het verdrag wordt voor Nederland en voor Suriname gevraagd.

Aan de Gouverneurs van Suriname en de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 12 februari 1974 over te leggen aan de Staten van Suriname respectievelijk mede te delen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van Suriname is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

M. VAN DER STOEL.

TOELICHTENDE NOTA

Verdrag nr. 135

Door de Internationale Arbeidsconferentie is op haar zesenvijftigste zitting in juni 1971 aangenomen het verdrag betreffende de bescherming van de vertegenwoordigers van de werknemers in de onderneming en de hun te verlenen faciliteiten. Het verdrag heeft uitsluitend betrekking op die werknemersvertegenwoordigers die werkzaam zijn in de onderneming waar zij hun vertegenwoordigende functie uitoefenen.

Het verdrag bevat in hoofdzaak een regeling die erop is gericht deze vertegenwoordigers van de werknemers te beschermen tegen discriminatoire maatregelen op grond van hun kwaliteit van vertegenwoordiger of hun lidmaatschap van een vakvereniging, en tevens een regeling die beoogt deze vertegenwoordigers van de werknemers zodanige faciliteiten te verlenen, dat zij hun functie snel en doeltreffend kunnen vervullen.

Het verdrag wijst verschillende mogelijkheden aan, waardoor zijn bepalingen kunnen worden gewaarborgd, namelijk de na-

*Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal*

tionale wetgeving, collectieve arbeidsovereenkomsten of iedere andere manier die in overeenstemming is met de nationale praktijk.

De Nederlandse Regering heeft in zoverre reeds aan de bepalingen van het verdrag voldaan, dat met betrekking tot de in het verdrag vermelde, door de werknemers in de onderneming gekozen vertegenwoordigers de nodige voorschriften zijn gegeven in de Wet op de ondernemingsraden (*Stb.* 1971, 54). Het vereiste van artikel 1 van het verdrag – de bescherming tegen benadeling met inbegrip van ontslag – is neergelegd in artikel 21 van de Wet op de ondernemingsraden en het vereiste van artikel 2 van het verdrag – het geven van faciliteiten – in de artikelen 16, 17, 18 en 19 van die wet.

Voor zover het betreft de in het verdrag genoemde, door de vakverenigingen benoemde of gekozen vertegenwoordigers, kent ons land geen wettelijke regeling, omdat daaraan tot nu toe geen behoefte is gebleken.

Waarborging van de verdragsbepalingen kan ook via een regeling door partijen in de vorm van collectieve arbeidsovereenkomsten plaatsvinden.

In een aantal collectieve arbeidsovereenkomsten zijn bepalingen opgenomen, die de positie van de vertegenwoordigers van vakverenigingen regelen en de basis vormen voor faciliteiten die hun op het niveau van de onderneming worden verleend.

Dit neemt niet weg dat het, zoals reeds bekend gemaakt is, in het voornemen van de Regering ligt binnenkort nog een adviesaanvraag tot de Sociaal-Economische Raad te richten omtrent de wenselijkheid van een wettelijke regeling van het bedrijvenwerk, met name ter zake van de faciliteiten die daarvoor zouden moeten worden verleend.

Gelet op het bovenstaande acht de Regering het wenselijk dat Nederland bij het onderhavige verdrag partij wordt.

Suriname kent eveneens geen wettelijke regeling voor de in het verdrag genoemde, door de vakverenigingen benoemde of gekozen vertegenwoordigers. De in de onderneming werkzame vakbondsvertegenwoordiger is een figuur die in Suriname thans nog wel voorkomt al worden vakbondsvertegenwoordigers nu meer dan voorheen aangetrokken uit het kader buiten de onderneming. Naar de Surinaamse regering gebleken is bestaat er op korte termijn geen behoefte de positie van deze vertegenwoordigers, ten einde hun een genoegzame bescherming te waarborgen, bij de wet te regelen.

Voorshands geeft zij de voorkeur aan het overlaten van de te treffen voorzieningen aan partijen bij collectieve arbeidsovereenkomsten (of arbeidsreglement) boven een wettelijke regeling.

Dit neemt overigens naar de mening van de Surinaamse regering niet weg dat een wettelijke regeling van de materie in

de toekomst nodig kan blijken door de ontwikkeling van de werknemersvertegenwoordiging in Suriname.

De Surinaamse regering zou, gelet hierop, het onderhavige verdrag gaarne op haar land van toepassing doen zijn.

In de Nederlandse Antillen is het usance dat partijen bij het sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten de regelingen die het verdrag geeft, indien zulks noodzakelijk lijkt, daarin opnemen; vastomlijnde voorschriften ten aanzien van de door het verdrag aangegeven richtlijnen bestaan er in de Nederlandse Antillen nochtans niet. In verband daarmee acht de regering van de Nederlandse Antillen medegelding van het verdrag voor haar land voorshands niet wenselijk.

Aanbeveling nr. 143

Naast Verdrag nr. 135 werd door de Internationale Arbeidsconferentie een Aanbeveling (nr. 143) aangenomen. In deze aanbeveling wordt nader ingegaan op de twee hoofdpunten van het verdrag, de bescherming van de werknemersvertegenwoordigers in de onderneming (hoofdstuk III) en de verlening aan hen van bepaalde faciliteiten (hoofdstuk IV). Voor gekozen ondernemingsraadleden zijn de meeste punten van de aanbeveling reeds gerealiseerd in de Wet op de ondernemingsraden (*Stb.* 1971, 54). Voor zover daaraan behoefte bestaat kunnen, bij de Wet of in collectieve arbeidsovereenkomsten nadere regelingen worden getroffen.

In een aantal collectieve arbeidsovereenkomsten zijn voorzieningen getroffen voor de andere categorieën werknemersvertegenwoordigers, benoemd of gekozen door vakorganisaties.

In het bovenstaande is reeds herinnerd aan het voornemen van de Regering ter zake een adviesaanvraag tot de SER te richten.

De ondergetekenden kunnen zich derhalve met de onderhavige aanbeveling verenigen.

Ook de regering van Suriname is het eens met de strekking van de aanbeveling. Veel aandacht zal zij besteden aan hoofdstuk III en IV, aangezien zij de bepalingen hiervan van groot belang acht voor de vakbondsleiders.

De regering van de Nederlandse Antillen neemt ten aanzien van de aanbeveling het standpunt in dat zij heeft ingenomen ten aanzien van het verdrag.

De Minister van Sociale Zaken,

J. BOERSMA.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

L. J. BRINKHORST.